

Amos Oz

Deodată în adâncul pădurii

O poveste

Traducere din ebraică de
IOANA PETRIDEAN

HUMANITAS
fiction

*Această carte le este dedicată lui Din,
Nadav, Alon și Yael, nepoții mei iubiți,
care m-au ajutat să scriu această poveste,
îmbogățind-o cu ideile și sfaturile lor.*

Învățătoarea Emanuela le-a explicat copiilor cum arată un urs, cum respiră peștii și ce sunete scoate hiena noaptea. A atârnat pe pereții clasei imagini cu animale și puii lor. Unii copii râdeau de ea, de vreme ce nu văzuseră niciodată în viața lor vreun animal. Cei mai mulți dintre ei nu o prea credeau atunci când le povestea că în lume există tot felul de creaturi. Cu siguranță nu era nici una prin apropiere. Și, în afară de asta, ziceau ei, Învățătoarea Emanuela nu reușise să găsească în tot satul pe nimeni care să se învoiască să-i fie soț, iar la vârsta ei, mai spuneau, capul îi era plin de vulpi și de vrăbii și de tot soiul de trăsnași născocite din prea multă singurătate.

Numai Nimi cel micuț a început, ca urmare a lecțiilor Învățătoarei Emanuela, să viseze

noaptea animale. Aproape toată clasa a râs de el când a venit într-o dimineață la școală și, înainte de orice, a început să povestească despre pantofii lui maro, care în mod obișnuit stăteau în timpul nopții în fața patului și care se transformaseră pe întuneric în doi arici, târându-se și cercetând toată camera, noaptea întreagă, pentru ca dimineața, când a deschis ochii, să-și reia înfățișarea unei simple perechi de pantofi, odihnindu-se sub pat. Altă dată, în mijlocul nopții, a fost vizitat de mai mulți lilieci negri, care l-au luat pe aripile lor și au zburat împreună peste zidurile casei, pe deasupra întregului sat, peste munți și păduri, până când au ajuns la un palat fermecat.

Nimi era un băiețel cu capul în nori și cu mucii aproape mereu curgându-i pe buza de sus. Iar pe lângă toate astea, mai avea și o strungăreață mare între dinții din față, lați și mult ieșiți în afară. Copiii porecliseră golul acela „groapa de gunoi“.

În fiecare dimineață, Nimi venea la școală și începea să povestească cel mai nou vis avut și, în fiecare dimineață, colegii îi spuneau, gata, ne-am săturat până-n gât, acoperă odată groapa aia de gunoi. Iar dacă nu se oprea, își băteau

joc de el. Dar Nimi, în loc să se simtă jignit, se alătura lor. Își trăgea mucii, înghițea, după care începea deodată să-și strige, cu o bucurie fără margini, tocmai poreclele insultătoare pe care copiii le lipiseră de numele lui: groapă de gunoi, lunatic, pantof-arici.

Maia, fica Liliei Brutărița, care stătea în banca din spatele lui, i-a șoptit de câteva ori: Nimi. Ascultă. Visează tot ce vrei tu, despre animale, despre fete, dar taci din gură. Nu mai povesti. Pur și simplu nu merită.

Mati i-a spus Maiei: Tu nu înțelegi. Oare nu cumva Nimi visează toate aceste lucruri tocmai pentru a le povesti? Și, în general, visele lui continuă chiar și dimineața, după ce se trezește din somn.

Nimi se amuza din orice și toate îi stârneau bucuria: cana crăpată din bucătărie și luna plină de pe cer, colierul Învățătoarei Emanuela și dinții mult ieșiți în afară din gura lui, nasurii pe care uita să-i încheie, mugetele vânturilor prin pădure, tot ceea ce există și tot ceea ce se întâmplă i se părea lui Nimi extraordinar. În orice lucru vedea un motiv suficient de bun pentru a izbucni în râs.

Până când, într-o bună zi, a fugit din clasă și din sat și a plecat de unul singur în pădure. Vreme de două sau trei zile l-au căutat mai mulți săteni. Apoi încă o săptămână sau zece zile l-au căutat paznicii. După aceea au continuat să-l caute părinții și sora lui.

După trei săptămâni s-a întors, slab și murdar, și zgâriat și lovit din cap până-n picioare, dar fericit și plin de entuziasm. Iar de-atunci înainte, Nimi cel micuț a fost mereu fericit, însă nu a mai vorbit niciodată: nici măcar un singur cuvânt nu a mai rostit după întoarcerea din pădure, învârtindu-se fără rost, desculț și zdrențaros, pe ulițele satului, cu mucii curgându-i pe buza de sus și dezvelindu-și dinții și strungăreața mare. Traversa în fugă curțile din spate, se cățara în copaci și pe stâlpii de înaltă tensiune, plin de entuziasm, în timp ce ochiul drept îi lăcrima fără încetare din pricina vechii lui alergii.

La școală îi era imposibil să se întoarcă, din pricina bolii sale euforice. Când ieșeau de la cursuri, copiii își băteau joc de el, provocându-l cu bună știință. Îl strigau Nimi Bufnița. Doctorul spera că va ieși cu timpul din

starea aceasta: poate că acolo, în pădure, a dat peste ceva ce l-a speriat sau l-a tulburat, iar acum e bolnav de euforie.

Maia i-a spus lui Mati: N-ar trebui ca noi doi să facem ceva? Să încercăm să-l ajutăm? Iar Mati i-a răspuns: Las-o baltă, Maia. În curând se vor sătura de el. În scurtă vreme îl vor da uitării.

În timp ce copiii îl alungau cu vorbe pline de batjocură și conuri de pin sau coji de fructe, Nimi cel micuț fugea prin fața lor râzând în hohote. Se cățara pe crengile cele mai înalte ale copacilor, iar de-acolo, din mijlocul coroanei, se întorcea și țipa către ei, cu un ochi înlăcrimat și cu dinții de sus mult ieșiți în afară. Părea uneori că și noaptea răsuna în bezna satului ecoul chiotelor sale de bucurie.

Satul era șters și trist. De jur împrejurul lui nu se găseau decât munți și păduri, nori și vânt. Nu era nici o altă așezare în apropiere. Niciodată nu poposeau oaspeți în satul acesta și nici un călător nu-și croia drum pe-aici. Treizeci sau patruzeci de case mititele erau risipite pe panta unei văi închise între munții abrupti care o înconjurau din toate părțile. Numai în partea de apus era o deschidere îngustă între stânci, prin care trecea singurul drum către sat, drum ce nu mergea însă mai departe, fiindcă nu mai avea unde: aici se termina lumea.

La răstimpuri îndelungate mai sosea câte un meșter rătăcitor sau câte un vânzător ambulant, iar din când în când câte un cerșetor

care-și rătăcise drumul. Dar nici un trecător nu rămânea mai mult de două nopți, pentru că satul era blestemat: o tăcere bizară stăpânea locul fără încetare, nici o vacă nu mugea, nici un măgar nu răgea, nici o pasăre nu ciripea, nici un stol de găște sălbatice nu despica cerul gol, iar sătenii vorbeau între ei încet, adresându-și doar cuvintele strict necesare. Numai vocea râului se auzea tot timpul, zi și noapte, pentru că un râu năvalnic se rostogolea prin pădurile care înveleau munții. Cu malurile acoperite de o spumă albă, râul tăia satul pe toată lungimea lui, fremăta, bolborosea, scoțând un sunet ce semăna cu un răget profund, fiind apoi din nou înghițit de văi șerpuitoare și păduri.

Noaptea se așternea o liniște neagră și mult mai densă decât aceea din timpul zilei: nici un câine nu-și încorda grumazul și nu-și ciulea urechile pentru a urla la lună, nici o vulpe nu lătra în pădure, nici o pasăre de noapte nu scotea vreun strigăt, nici un greier nu cânta, nici o broască nu orăcăia, nici un cocoș nu anunța ivirea zorilor. Trecuseră deja mulți ani de când toate animalele dispăruseră din satul acesta și din împrejurimile lui, vaci și cai și oi, gânsaci și pisici și păsări cântătoare, câini șorecari și iepuri. Nici un sticlete, cât de mic, nu trăia aici. Nici un pește nu rămăsese în râu. Berzele și cocostârcii ocoleau valea îngustă în lungile lor călătorii. Până și insectele și reptilele, chiar și albinele, muștele, furnicile, viermii și licuricii

încetaseră să se mai arate de ani buni. Adulții, care încă își aduceau aminte, preferau în general să tacă. Să nege. Să pretindă că au uitat.

Cu ani în urmă, în sat trăiseră șapte vânători și patru pescari. Dar atunci când râul s-a golit de pești, iar animalele din sălbăticie au plecat departe, la fel au făcut și pescarii și vânătorii, pornind spre locuri neatinse de astfel de blesteme. Un singur pescar, pe numele său Almon, un bărbat bătrân și singuratic, a rămas în sat până în ziua de astăzi. Locuia într-o colibă micuță de pe malul râului și vorbea cu el însuși îndelung și cu furie, în timp ce-și gătea fiertura de cartofi. Până în ziua de astăzi, oamenii continuă să-l strige „Almon Pescarul“, deși de mult timp s-a transformat din pescar în agricultor: ziua, Almon cultivă zarzavaturi și legume ce cresc în straturi de pământ afânat și îngrijește douăzeci-treizeci de pomi fructiferi înșiruiți pe coama dealului.

Bătrânul a ridicat între straturi și o mică sperietoare de ciori, având credința că poate într-o zi, cât încă va mai fi în viață, se vor întoarce într-o noapte toate înaripatele, iar, odată cu ele, toate animalele dispărute. Până și cu